	REHBER	Doküman No:	Akr-Rh-03-Rv00
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	22.10.2019/Rv00
		Sayfa No:	1/11

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu Rehber dokümanın amacı, Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşlarının (HUDK) akreditasyon başvurusu yapma prosedürlerini ve bu başvuruların Helal Akreditasyon Kurumu (HAK) tarafından hangi şartlara göre değerlendirileceğini ortaya koymaktır.

Rehber; uygunluk denetimi, akreditasyonun yenilenmesi, askıya alınması, kapsamının değişimi ve geri çekilmesi gibi süreçlerin HAK tarafından hangi prensiplere bağlandığı hususunda HUDK'ları bilgilendirmek ve yükümlülüklerini açıklamak amacını da gütmektedir.

2. ATIF YAPILAN STANDARTLAR

- OIC/SMIIC:2019 Standartları

3. TERİMLER, TARİFLER VE TANIMLAR

Akreditasyonun Askıya Alınması: Mevcut akreditasyon kapsamının tamamının ya da bir kısmının geçici olarak durdurulmasıdır.

Akreditasyonun Geri Çekilmesi: Akreditasyonun tümüyle iptal edilmesidir.

Baş Denetçi: Görevlendirildiği helal akreditasyon denetiminde bütün işleyleşten ve denetim ekibinden sorumlu olan denetçidir.

Bilirkişi Komitesi: Helal akreditasyon hizmetinin sunulmasında uzmanlığından yararlanan, bilgi ve tecrübesini idarenin yararı için kullanan, bilirkişilik yaptığı işin yüklenicileri ile hiçbir menfaat ilişkisi içinde bulunmayan, idareden bilirkişilik hizmeti karşılığı dışında hiçbir kazanç sağlamayan kişilerden oluşan ve HAK Yönetim Kurulu tarafından belirlenen komitedir.

Denetçi: HAK tarafından belirli bir helal uygunluk değerlendirme kuruluşunu bireysel olarak veya bir ekibin parçası olarak denetlemek üzere görevlendirilmiş kişidir.

Denetim: Bir helal uygunluk değerlendirme kuruluşunun faaliyetlerinin, sistemlerinin ve personelinin helal uygunluk değerlendirme alanında ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere, standartlara ve ilgili mevzuata uygun olup olmadığının belirlenmesidir.

Dış Kaynak: HAK tarafından akreditasyon sürecinin yürütülmesi amacıyla hizmetine başvuru alan üçüncü taraflardır.

Doküman: HAK tarafından yürütülecek olan akreditasyon faaliyetlerinin işleyişini ve prensiplerini düzenlemek amacıyla hazırlanan ve/veya kullanılan her türlü fiziksel, elektronik, manyetik ve buna benzer ortamlarda saklanan ve çoğaltılabilir nitelik taşıyan belgedir.

Dokümante Edilmiş Bilgi: HAK tarafından akreditasyon süreçlerinin temel işleyişine ve prosedürlerine yönelik kuralların, karar toplantısı tutanaklarının ve düzenlenen akreditasyon sertifikalarının sürdürülebilir bir şekilde kayıt altında tutulması, muhafaza edilmesi ve performans izleme kriterlerine esas kabul edilmesidir.

	REHBER	Doküman No:	Akr-Rh-03-Rv00
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	22.10.2019/Rv00
		Sayfa No:	2/11

Düzeltilici Faaliyet: Mevcut uygunsuzluk, kusur veya diğer istenmeyen durumların yeniden meydana gelmesini önlemek amacıyla sebeplerin yok edilmesi için alınan önlemlerle ilgili faaliyetlerdir.

Genel Sekreterlik: İlgili mevzuatta tanımlanmış olan, HAK Yönetim Kurulu tarafından helal akreditasyona ve buna bağlı diğer idari faaliyetlere yönelik belirlenen temel politikaların uygulanmasını sağlamak ve izlemekle görevli HAK organıdır.

Gözetim: Akredite edilmiş HUDK'nın akreditasyon şartlarını yerine getirmeye devam ettiğinin takibini içeren denetim faaliyetleridir.

Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı (HADB): Helal uygunluk değerlendirme faaliyetleri yapan kuruluşların helal akreditasyon başvurularının incelenmesi ve sonuçlandırılması işlemlerini yapan, akredite edilen kuruluşları izleyip denetleyen birimdir.

Helal Akreditasyon: Helal uygunluk değerlendirme alanında faaliyet gösteren kuruluşların HAK tarafından ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre değerlendirilmesi, yeterliğinin onaylanması, düzenli aralıklarla denetlenmesi ve izlenmesidir.

Helal Akreditasyon Kararı: Akreditasyon için yapılan başvurulara istinaden HAK Yönetim Kurulu toplantısı yapılması ve bu toplantıda alınan karar neticesinde HUDK'lara verilecek akreditasyon sertifikası temin edilmesi ya da akreditasyon başvurusunun reddedilmesidir.

Helal Akreditasyon Sözleşmesi: HUDK'nın akreditasyon süreci boyunca ve akredite olduktan sonra uyacağını beyan ettiği şartların yer aldığı sözleşmedir.

Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu (HUDK): Ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre helal uygunluk değerlendirme faaliyeti gösteren kuruluştur.

HUDK Yetkilisi: HUDK'nın göndereceği her türlü bilgi/belgeyi HAK'a iletmeye yetkili olarak atadığı, HAK ile HUDK arasındaki iletişimi sağlayacak olan HUDK personelidir.

İlgili Taraflar: Akreditasyon ve helal belgelendirme süreçleriyle ilgili kamu kurum ve kuruluşları, HUDK'lar, akredite olmuş kuruluşlardan helal uygunluk değerlendirme hizmeti alacak firmalar ve nihai tüketiciler tarafından teşkil edilen kümedir.

İslami Uzman: Helal ve helal olmayan unsurlarla alakalı İslami kurallara ilişkin kapsayıcı bir bilgi birikimine ve yetkinliğe sahip, mevzubahis yetkinliği ilgili bir otorite tarafından kabul edilmiş ve HAK tarafından görevlendirilmiş Müslüman kişidir.

İtiraz: Akreditasyon kararının yeniden değerlendirilmesi talebiyle HUDK'nın yapmış olduğu başvurudur.

Kalite Yönetim Sistemi: HAK'ın akreditasyon faaliyeti sunma performansının, ulusal mevzuat ve uluslararası kurallar ekseninde güçlü kılınmasına katkı sunan, farklı alanlardaki sürdürülebilir kalkınma girişimlerini destekleyen, tüm bunları da ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi standardının temel prensip ve gerekliliklerini esas alarak sağlayan kalite yönetim stratejisini ifade eder.

Kapsam Daraltma: Mevcut akreditasyon kapsamının bir kısmının iptal edilmesidir.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı	Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu
--	--------------------------------------

	REHBER	Doküman No:	Akr-Rh-03-Rv00
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	22.10.2019/Rv00
		Sayfa No:	3/11

Kapsam Genişletme: Mevcut akreditasyon kapsamına yeni faaliyet alanlarının eklenmesidir.

Kilit Faaliyet: Politika oluşturulması, proses ve/veya prosedür geliştirilmesi ve uygun olduğunda sözleşmenin gözden geçirilmesi; uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin planlanması, sonuçlarının gözden geçirilmesi, onayı ve kararı gibi HUDK'nın yetkinliğini etkileyen süreçlerdir.

Lokasyon: Helal uygunluk değerlendirme faaliyetleri ve bunlarla ilişkili faaliyetlerin yürütüldüğü adreslerdir (şube, önemli faaliyetlerin yürütüldüğü adresler, mobil tesis, gezici tesis, sanal saha, uzak personelin görev yaptığı yer, temsilcilik, irtibat ofisi gibi).

Proje Dosyası: Akredite olmak amacıyla HAK'a başvuruda bulunan HUDK'ların başvuru dosyasıdır.

Proje Koordinatörü: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı tarafından görevlendirilen, akreditasyon faaliyetlerinin her aşamasında akreditasyon başvurusunda bulunan veya akredite edilmiş kuruluşla her türlü teknik ve idari irtibat, koordinasyon ve sekretarya işlemlerinden sorumlu HAK bünyesinde çalışan teknik personelidir.

Rapor Değerlendirme Komitesi: Genel Sekreterin başkanlık ettiği ve denetim süreçlerinde yer almayan 2 kişinin üyesi olduğu toplam 3 kişiden oluşan komitedir.

Şikâyet: Gerçek veya tüzel kişilerin, HAK'ın akreditasyon faaliyetleri ile ilgili prosedürleri, politikaları, geçici veya sürekli personeli, akredite ettiği bir kurumun akreditasyon kapsamında yaptığı faaliyetler veya HAK etkinlikleri ile ilgili herhangi bir konuya ilişkin yaptıkları cevabı beklenen memnuniyetsizliği ifade eden başvurudur.

Şikâyet ve İtiraz Komitesi: Genel Sekreterin doğal Başkanı olduğu, oybirliği ile karar alan, şikâyet ve itirazları değerlendirip sonuca bağlayan komitedir.

Tanık denetimi: HUDK tarafından akreditasyon kapsamı dâhilinde yürütülen helal uygunluk değerlendirme faaliyetlerinin HAK tarafından HUDK müşterisinin sahasında gözlemlenmesidir.

Teknik Denetçi: İstenilen akreditasyon kapsamının belirli alan/alanlarında HUDK'nın teknik yeterliğini denetlemek üzere HAK tarafından görevlendirilen denetçidir.

Teknik Uzman: HAK tarafından görevlendirilen ve hususi bir uygulama alanı veya teknoloji konusunda teknik yeterliliğe sahip kişidir.

Yönetim Kurulu (YK): İlgili mevzuatta tanımlandığı üzere Başkan ve dört üye olmak üzere toplam beş üyeden oluşan HAK'ın karar organıdır.

	REHBER	Doküman No:	Akr-Rh-03-Rv00
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	22.10.2019/Rv00
		Sayfa No:	4/11

4. UYGULAMA

4.1. Bilgi ve Belge Kontrolü

Akreditasyon başvurusu ve bu başvuruya istinaden yapılacak belge kontrol süreçleri, aşağıda belirtilen iki (2) temel aşamadan oluşur:

- Başvurunun alınması
- Doküman kabulü ve kontrolü

4.2. Akreditasyon Başvurusunun Alınması

Başvuru için HAK'a sunulması gereken bilgiler, akreditasyon talep edilen kapsam özelinde farklılık gösterecektir.

HUDK, bu aşamada bir sorunla karşılaşmamak için başvuru ile ilgili olan akreditasyon kapsamını belirleyerek açık bir şekilde tanımlamalıdır. HUDK, başvuruyu yapmadan evvel, ihtiyaç duyması halinde HAK'tan da destek alarak akreditasyon kapsamını ve bilgi/belge ihtiyacını doğru bir şekilde belirlemelidir.

Akreditasyon başvurusunda bulunan HUDK'nın ilgili akreditasyon standardına göre bir yönetim sistemi kurmuş olması ve bu sistemi en az altı (6) ay işletmiş olması ve HAK'a başvurduğu esnada uygunluk değerlendirme hizmeti verdiği en az 1 müşteri firması olmalıdır.

HUDK'yı temsil ve ilzama yetkili bir kişi tarafından gerekli bilgileri içerecek şekilde "Başvuru Formu" ve "Yetkili Kişi Bildirim Formu" doldurularak imzalanır ve HAK'a iletilir. Bunun neticesinde geçici bir proje dosyası oluşturulur.

Başvuru formunun, eksiksiz bir şekilde teslim edilmesinin ve geçici proje dosyasının teşkil edilmesinin ardından HADB tarafından, bahse konu akreditasyon başvurusundan sorumlu olacak ve ilgili idari işlemleri takip edecek bir Proje Koordinatörü atanır.

Proje Koordinatörü, görevlendirilmesinin ardından başvuru dosyasını resmen oluşturur.

Daha sonrasında Proje Koordinatörü, sunulan bilgilerin istenilen kriterleri karşılayıp karşılamadığını kontrol eder. Başvuru bilgilerinin istenilen şekilde olmadığı tespit edilmesi halinde durum HUDK'ya bildirilir ve ilgili bilgilerin düzeltilmesi için en fazla beş (5) iş günü süre verilir. Mücbir sebeplerden ötürü gerekli düzeltmeyi yapamayan HUDK'lara düzeltme için ilave beş (5) iş günü daha süre verilir. Bununla birlikte proje koordinatörü başvuruya dair kaynak değerlendirmesi gerçekleştirir. Kaynak gözden geçirmesi yapılırken Proje Koordinatörü tarafından şu kriterler esas alınır:

- HUDK'nın akreditasyon talep ettiği alanda HAK'ın hizmet verip vermediği,
- Teknik uzman ve denetçi altyapısının yeterliliği,
- Başvuran kuruluşun teknik yeterliliğini değerlendirecek bir bilirkişi komitesine ihtiyaç olup olmadığı,

	REHBER	Doküman No:	Akr-Rh-03-Rv00
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	22.10.2019/Rv00
		Sayfa No:	5/11

- Başvuran kuruluşun statüsünün ve çalışma/faaliyet yapısının HAK tarafından benimsenmiş politika ve prensiplere uygunluğu.

Yapacağı değerlendirmelere istinaden Proje Koordinatörü, “Bilgileri Gözden Geçirme Raporu” ve “Kaynak Yeterlilik Değerlendirme Raporu” hazırlayarak HADB’ye sunar.

Gözden geçirme sonucunun olumlu olması halinde, HADB oluruna istinaden “Doküman Kabul ve Kontrol” sürecine geçilir ve HUDK’ya bildirim yapılır.

4.3. Doküman Kabulü ve Kontrolü

HUDK yetkilisi talep edilen belgeleri HAK’a iletir.

Yüklenen belgeler arasında HUDK adına imzalanan akreditasyon sözleşmesinin bulunmaması durumunda başvuru geçersiz kabul edilir. HUDK’nın, talep edilen belgeleri “Doküman Kabul ve Kontrol” sürecine geçildiği bildirimının yapıldığı tarihten itibaren on beş (15) iş günü içerisinde HAK’a iletmesi gerekmektedir. HUDK, bilgi ve belgelerini güncel tutmak ve belge özelinde meydana gelen her türlü değişiklikten HAK’ı haberdar etmekle yükümlüdür.

4.4. Uygunluk Denetimi

Uygunluk denetimi, aşağıda belirtilen temel faaliyetlerden oluşur:

4.4.1. Denetim Ekibinin Oluşturulması

Bilgi ve belge inceleme/doğrulama sonuçlarının olumlu olması ve akabinde Doküman Kabul ve Kontrol Sürecine geçiş onayının verilmesinin ardından HADB tarafından denetim ekibinin tesisi için hazırlıklar gerçekleştirilir.

Bu doğrultuda ekibin, en az bir (1) baş denetçi ve bir (1) İslami işler uzmanı olmak kaydıyla; denetçi, teknik denetçi, teknik uzman (ve HAK Gözlemcilerinden) oluşması öngörülür. Akredite edilecek HUDK’nın faaliyet ve akreditasyon talebi kapsamına göre ekipte birden fazla denetçi ve/veya teknik uzman yer alabilir.

HUDK, denetim ekibine karşı objektif delillere dayanan bir şikâyeti bulunması durumunda, şikâyet başvurusunu en fazla on (10) iş günü içerisinde HAK’a iletebilir. HUDK’nın denetim ekibinden şikâyeti olmadığına ilişkin bildirimini HAK’a iletmesini takiben bir sonraki aşamaya geçilir.

4.4.2. Doküman Doğruluğunun ve İçeriğinin Yeterlilik Kontrolü

HUDK tarafından HAK’a iletilen doküman ve kayıtlar ofis denetiminden önce kurulan denetim ekibi tarafından incelenir ve kontrol edilir.

Doküman ve kayıtların doğruluk ve yeterlilik incelenmesi sonucunda denetim ekibi tarafından “Doküman Kontrol ve Uygunluk Raporu”, HADB onayına sunulur. Rapor, HADB onayı ile birlikte Proje Koordinatörü tarafından HUDK dosyasına eklenir.

	REHBER	Doküman No:	Akr-Rh-03-Rv00
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	22.10.2019/Rv00
		Sayfa No:	6/11

Denetim ekibi, belgelerin doğruluğunun ve içerik açısından yeterliliğinin kontrolü esnasında dış kaynaktan bilgi talep edilmesinin gerektiğini tespit ederse bunu HADB'ye bildirir. Bu durumda; HAK tarafından belirlenmiş gerekli işlemler yürütülür. Dış kaynaklardan gelen değerlendirmeler "Doküman Kontrol ve Uygunluk Raporuna" eklenir.

"Doküman Kontrol ve Uygunluk Raporu" HADB tarafından karar için Genel Sekreterliğe gönderilir. HADB bu raporlarda yer alan bulgu ve değerlendirmeler ışığında tüm başvurunun tamamen veya kısmen reddi/kabulü yönünde bir teklifi gerekçeleri ile birlikte Genel Sekreterliğe sunabilir. Rapor, Genel Sekreterlik tarafından incelenerek karara bağlanır. Karar, gerekçeleri ile birlikte HUDK'ya bildirilir.

Denetim ekibi; doküman kontrolü sırasında tespit ettiği ve uygunluk denetimine gidilmesine engel olması muhtemel eksikliklerin/uygunsuzlukların varlığı durumunda, bunları başvuru sahibi HUDK'ya bildirir ve en fazla 15 iş günü içerisinde giderilmesini talep eder. Uygunsuzlukların giderilmesi halinde uygunluk denetimi başlatılabilir. Denetime engel teşkil edecek bu tip eksikliklerin/uygunsuzlukların verilen süre içinde giderilememesi halinde de HUDK'nın başvurusu olumsuz olarak sonuçlandırılır.

4.4.3. Ön Denetim (İhtiyari)

"Doküman Kontrol ve Uygunluk Raporunun" hazırlanmasının ardından, proje koordinatörü HUDK ile iletişime geçerek ön denetim talep edip etmediğini sorar. HUDK'nın bu yönde bir talebi olması halinde, Proje koordinatörü ve baş denetçi tarafından belirlenen uygun takvime göre ön denetim tarihi kesinleştirilir.

Ön denetim, HUDK'nın temel ihtiyaçlarının analiz edildiği, akreditasyon sürecine ilişkin temel bilgilerin verildiği dar kapsamlı bir denetimdir. Ön denetimde tespit edilen sorunlara ilişkin çözüm önerisi getirilmez ve ön denetimin süresi iki (2) iş gününü geçemez.

Ön denetim, bir baş denetçi ve bir denetçi tarafından, gerekli görülmesi halinde bir gözlemci ve teknik uzmanın da iştirakiyle gerçekleştirilir.

Ön denetim sırasında temel olarak HUDK'nın yönetim sisteminin uygulama esasları incelenir. Gerekli görülmesi durumunda, HUDK'nın ilgili birimleri ve diğer hususlar incelenebilir. Ön denetim tamamlandıktan sonra bir kapanış toplantısı yapılır ve tespit edilen uygunsuzluklar HUDK ile paylaşılır.

Ön denetim raporunun HUDK'ya iletildiği tarihten itibaren en fazla on beş (15) iş günü içerisinde HUDK, akreditasyon sürecine devam edip etmeyeceğine ilişkin kararını HAK'a yazılı olarak bildirmelidir.

4.4.4. Uygunluk Denetimi

Ön denetim talebinin olmaması halinde, doküman kontrol sürecinin neticesinde uygunluk denetimine gidilmesinin uygun olduğunun Genel Sekreterlik tarafından onaylanmasını takiben HUDK'ya "Denetim Teklif Formu" iletilir. HUDK, denetim teklifinin yapılmasının ardından beş (5) iş günü içerisinde ya teklifi kabul etmeli ya da yeni tarih teklif etmelidir. Tarihin netleşmesini takiben HUDK, uygunluk denetimi için gerekli hazırlıkları zamanında yapmalı ve uygunluk denetiminin en kısa sürede organize edilebilmesi için Proje Koordinatörü ve denetim ekibi ile iletişim halinde olmalıdır.

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	Akr-Rh-03-Rv00
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	22.10.2019/Rv00
		Sayfa No:	7/11

Başvuran HUDK'nın başvuru tarihinden itibaren bir (1) yıl içerisinde hazır olmaması nedeni ile denetim gerçekleştirilemez ise başvuru dosyası kapatılır. Ön denetim (gerçekleştirilmiş ise) için harcanan süre de bu süreye dâhildir. HUDK, dosyanın bu sebepten dolayı kapanmasının ardından, sadece başvuru bedellerini tekrar ödemesi kaydıyla, üç (3) ay içerisinde yeniden başvuruda bulunabilir. Üçüncü aydan sonra başvuracak HUDK'larda süreç en başından başlatılır.

4.4.5. Denetim Raporunun Değerlendirilmesi

Baş denetçinin uygunluk değerlendirme raporunu hazırlamasının ardından, bahse konu raporu incelemek üzere bir Rapor Değerlendirme Komitesi kurulur.

Rapor Değerlendirme Komitesi, baş denetçi tarafından hazırlanan uygunluk değerlendirme raporunu Proje Koordinatörü aracılığıyla alır ve inceler. Komite tarafından onaylanan rapor nihai halini almış olur. Nihai raporun bir örneği, Proje Koordinatörü tarafından HUDK'ya da iletilir.

4.4.6. Düzeltici Faaliyet Takibi

HUDK, uygunluk denetimi sırasında tespit edilen uygunsuzlukların Nihai Denetim Raporu vasıtasıyla kendisine bildirilmesinin ardından hazırlayacağı düzeltici faaliyet takvimini en fazla on (10) iş günü içerisinde denetim ekibine sunar. Nihai Denetim Raporuna yönelik olarak HUDK şikâyet mekanizmasını işletemez.

Baş denetçi, HUDK tarafından iletilen takvimi inceler ve onay verir. Verilen onaya istinaden HUDK, bahse konu takvimde öngördüğü düzeltici faaliyetleri yapmaya başlar. Baş denetçinin takvimi uygun görmemesi halinde HUDK yeni bir takvim hazırlar ve baş denetçinin yeniden değerlendirmesi için HAK'a iletir.

4.4.6.1. Takip Denetimi (Gerekli ise)

En fazla üç (3) ay içerisinde tamamlanması beklenen düzeltici faaliyetler, temel olarak delil incelemesi ve yerinde takip denetimi olmak üzere iki yolla izlenir. Delil incelemesinde HUDK, söz konusu uygunsuzluğun düzeltici faaliyet sonucunda giderildiğine ilişkin delilleri (bilgi, belge vb.) denetim ekibine iletir. Uygunluk denetimini yapan ekip, bu delilleri inceler. Denetim ekibince gerekli görülmesi halinde, düzeltici faaliyetlerin tamamının tamamlanmasının ardından HUDK'ya denetime gidilir ve uygunsuzlukların giderilip giderilmediği yerinde incelenir.

Takip denetimi, standart bir uygunluk denetimindeki prensipler ışığında planlanır ancak kapsam itibarıyla yalnızca uygunsuzluk sebebi hususlarla sınırlanır. Takip denetimi sonucunda uygunsuzlukların halen var olduğuna kanaat getirilirse, denetim ekibinin görüşü doğrultusunda uygunsuzlukların ilgilendirdiği kapsamda veya tüm kapsamlarda denetim olumsuz sonuçlandırılır.

Takip denetimi sonucunda denetim ekibi, denetim bulgularını ve değerlendirmelerini içeren bir "Düzeltilici Faaliyet ve Takip Denetimi Tutanağı" hazırlar ve Rapor Değerlendirme Komitesi'ne sunar.

4.4.7. Raporun Karar için Yönetim Kuruluna Sunulması

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı	Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu
--	--------------------------------------

	REHBER	Doküman No:	Akr-Rh-03-Rv00
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	22.10.2019/Rv00
		Sayfa No:	8/11

Rapor Değerlendirme Komitesi, yapacağı tüm faaliyetlerde oybirliği ile karar alır. Komite tarafından oluşturulan Nihai Değerlendirme Raporu ve diğer gerekli tüm bilgi ve belgelerden oluşan HUDK dosyası Genel Sekreterlik tarafından Yönetim Kuruluna sunulur.

4.5. Karar

4.5.1. Karar Hazırlık Aşaması

YK üyelerinin, Genel Sekreterlik tarafından sunulan dosyayı inceler. İncelemenin sonunda gerçekleştirilecek YK Toplantısında akreditasyona ilişkin karar alınır.

4.5.2. Karar Alınması

HUDK dosyasını inceleyen YK üyeleri, akreditasyon başvurusunu karara bağlamak üzere YK Başkanı başkanlığında toplanır. YK, akreditasyon kararı vermeye yetkili tek organdır.

Eğer YK akreditasyon kabul kararı verir ise, kararın verilmesi ile eş zamanlı olarak ilgili HUDK, akredite kuruluşlar listesine kaydedilir ve akredite olduğu kapsamlar ve akreditasyon geçerlilik süresi belirtmek üzere HAK'ın internet sayfasında güncel durumu yayımlanır.

Benzer şekilde YK, akreditasyon ret kararı da verebilir. Ret kararı HUDK'ya bildirilir. HUDK, akreditasyon kararına muhtemel bir itirazını, belirlenen şartlar çerçevesinde yapabilir.

4.5.3. Karar Bildirim

YK tarafından kabul kararının alınması halinde HAK helal akreditasyon sertifikası HUDK'nın başvuruda belirtilen adresine iletilir. İletilen sertifikasyonda, HUDK'nın kilit faaliyet yürütülen lokasyonlarının tamamının adresleri ve akreditasyon kapsamı açıkça belirtilir.

HAK helal akreditasyon sertifikasında akreditasyonun başlangıç tarihi olarak karar tarihi yazılır. Sertifikanın geçerlilik süresi, (gözetim denetimlerinin olumlu sonuçlanması halinde) karar tarihinden itibaren altmış (60) aydır.

HAK helal akreditasyon sertifikası Türkçe ve İngilizce nüshalar şeklinde hazırlanır ve HAK internet sayfasında yayımlanır. HAK helal akreditasyon sertifikasında değişiklik olduğunda; gerekli güncellemeler yapılır, ilgili taraflar bilgilendirilir ve güncellenen sertifika HAK internet sayfasında yayımlanır.

YK tarafından ret kararı verildiği durumlarda ise, HUDK'nın başvuruda belirtilen adresine ret bildirimini iletilir.

4.6. Karar Sonrası Süreçler

4.6.1. Gözetim Denetimi

Gözetim denetimleri temel olarak altmış (60) aylık helal akreditasyon çevrimi içerisinde gerçekleştirilen ofis denetimini ve tanık denetimini kapsar. Ofis denetimi kapsamında;

- HUDK'nın yönetim sistemi kapsamındaki dokümantasyonunun kontrolü,

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı

Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu

	REHBER	Doküman No:	Akr-Rh-03-Rv00
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	22.10.2019/Rv00
		Sayfa No:	9/11

- HUDK'nın faaliyetlerine ilişkin bildirimlerinin gözden geçirilmesi,
- HUDK'nın iç tetkikleri,
- HUDK'nın Yönetimin Gözden Geçirmesi Toplantıları,
- HUDK'nın şikâyetleri ele alışı,
- Çıkar çatışması doğurabilecek hallere ilişkin analizler ve HUDK'nın bu yöndeki politikaları,
- Gerek bir önceki denetimdeki uygunsuzluklara ilişkin, gerek HUDK'nın iç tetkiki vb. sonrasında gerçekleştirilen düzeltici faaliyet kayıtları,
- HUDK'nın tarafsızlık yönetimi,
- HUDK'nın personel yeterliliği,
- HUDK'nın tüzel kişiliği ve/veya organizasyon yapısı (varsa gelen değişikliklerle ilgili),
- HUDK'nın performans kayıtları,

hususları ele alınır.

Tanık denetiminde ise, yukarıda sayılan hususlara ilaveten, HUDK'nın uygunluk değerlendirme faaliyetlerine tanıklık edilmesi söz konusudur.

Altmış (60) aylık helal akreditasyon çevrimi süresinde HAK tarafından her yıl en az bir (1) ofis ya da tanık denetimi yapılır. HAK, ofis ve tanık denetimlerini, uygulama dokümanlarında tanımladığı üzere bildirimsiz de gerçekleştirebilir. İlk gözetim denetimi, helal akreditasyon kararını takip eden ilk on iki (12) ay içerisinde gerçekleştirilir.

Gözetim denetimi kapsamında, HUDK'nın merkezi ve kilit faaliyetlerini yürüttüğü şubeler her zaman yer alır. İlave olarak, HAK tarafından gerekli görülürse; HUDK'nın helal akreditasyon kapsamı içerisindeki faaliyetlerini sürdürdüğü diğer şubeleri ve belgelendirme faaliyetlerinde bulunduğu firmalar da gözetim denetimi kapsamında yer alabilir.

Akredite bir HUDK'nın faaliyetleri, belgeli müşteri firmaları, tetkik ekibi üyeleri vb. hakkında şikâyet alınması durumunda planlanan gözetimlerin dışında olağandışı denetim (*ilave gözetim denetimi veya şikâyet doğrulama denetimi*) süreçleri de yürütülebilir. HAK bu kapsamdaki denetimleri ofis veya tanık denetimi olarak gerçekleştirebilir.

4.6.1.a. Bildirimli Gözetim:

Her yıl en az bir (1) kez gerçekleştirilecek gözetim denetimi, bildirimli olarak gerçekleştirilir ise “Ofis Denetiminin Planlanması” süreci ile başlar. Bildirimli denetimlerde ilk uygunluk denetiminde tanımlı olan düzeltici faaliyet ve raporlama süreleri uygulanır.

4.6.1.b. Bildirimsiz Gözetim:

Hazırlayan: Helal Akreditasyon Dairesi Başkanlığı	Onaylayan: HAK Yönetim Kurulu
--	--------------------------------------

	REHBER	Doküman No:	Akr-Rh-03-Rv00
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	22.10.2019/Rv00
		Sayfa No:	10/11

Bildirimsiz gözetim denetimleri kapsamında HUDK'ya denetim ekibi ve tarihe ilişkin herhangi bir bildirim yapılmadan ziyaret gerçekleştirilir.

Bildirimsiz denetimler de “Ofis Denetiminin Planlanması” süreci ile başlar. Ancak, bildirimsiz denetim için HUDK'ya herhangi bir onay formu gönderilmez.

4.6.2. Askıya Alma

Helal akreditasyonun askıya alınması; HUDK'nın talebi üzerine askıya alma ya da doğrudan HAK tarafından askıya alma şeklinde iki türlü söz konusu olabilir. Bu süreci ilgilendiren esaslar ve diğer tüm kurallar HAK tarafından hazırlanan uygulama dokümanlarında belirtilir.

4.6.3. Kapsam Değişimi

Helal akreditasyon kapsamında, daraltma ve genişletme şeklinde iki (2) temel değişim söz konusu olabilir.

Kapsam daraltma, HUDK'nın talebi üzerine ya da doğrudan HAK tarafından gerçekleştirilebilir. Kapsam genişletme ise mevcut helal akreditasyon kapsamına yeni bir kapsamın eklenmesi için HUDK'nın başvurusuna dayanır.

4.6.4. Geri Çekme

Helal akreditasyonun geri çekilmesi; HUDK'nın talebi üzerine geri çekme ya da doğrudan HAK tarafından geri çekme şeklinde iki türlü söz konusu olabilir. Bu süreci ilgilendiren esaslar ve diğer tüm kurallar HAK tarafından hazırlanan uygulama dokümanlarında belirtilir.

4.6.5. Yenileme

HUDK HAK helal akreditasyon sertifikasının yenilenmesini talep ettiği takdirde, akredite edildiği tarihten itibaren altmışıncı (60) ayın bitiminden en az altı (6) ay evvel “Yenileme Talep Formunu” HAK'a iletmış olmalıdır. HUDK bu formu eksiksiz doldurmakla yükümlüdür.

Bu başvurunun uygun bir şekilde yapılması üzerine Proje Koordinatörü tarafından HAK helal akreditasyon sertifikasının yenilenmesine ilişkin bir talep dosyası hazırlanır.

HUDK helal akreditasyonunun yenilenmesi talebini altmış (60) aylık sürenin bitiminden altı (6) ay önce HAK'a iletmemiş olursa, proje koordinatörü tarafından HUDK'nın yenileme başvurusunun bulunmadığının teyidi alınarak helal akreditasyon süresinin bitiminde dosya kapatılır.

Yenileme denetimi, çevrimin elli yedinci (57) ayında gerçekleştirilir. Yenileme başvurusunun HUDK tarafından geç yapılması, yenileme denetiminin altmış (60) aylık çevrim içinde HUDK kaynaklı sebeplerden ötürü yapılamaması gibi durumlarda HUDK helal akreditasyon statüsünü kaybeder.

	REHBER	Doküman No:	Akr-Rh-03-Rv00
	Helal Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları El Kitabı	Yayın Tarihi:	22.10.2019
		Revizyon Tarihi/No:	22.10.2019/Rv00
		Sayfa No:	11/11

Yenileme denetimi, kural olarak ilk helal akreditasyon uygunluk denetimi gibi planlanır, gerçekleştirilir ve raporlanır. İlk helal akreditasyon uygunluk denetimi için geçerli olan düzeltici faaliyet süreleri yenileme denetimleri için de aynen geçerli olur.

Yenileme talebinde bulunan HUDK'ya yapılan gözetim denetimlerinde elde edilen tecrübeler/bulgular dikkate alınarak, yenileme denetimi kapsamı ve bu kapsamda ziyaret edilmesi öngörülen şube/lokasyon sayısı azami ¼'üne düşürülebilir.

Helal akreditasyonun sona ermesi durumunda HUDK'nın ismi ve akreditasyon bilgileri HAK internet sayfasından çıkartılır, ilgili tüm taraflara bilgilendirme yapılır. Bu durumda HUDK, tekrar akredite olmak istediği takdirde ilk helal akreditasyon başvurusu gibi başvurusunu yapar.

4.7. Şikâyet ve İtirazlar

4.7.1. Şikâyetlerin Yapılması

HAK tarafından akredite edilmiş HUDK'ların akredite edildikleri kapsamla ilgili işlemleri veya bu kapsam dâhilinde sundukları hizmetleri şikâyete konu olabilir.

Şikâyetler; akredite edilmiş HUDK'lar, akredite edilmiş hizmetleri kullanan kuruluşlar veya üçüncü taraflarca yapılabilir.

Prensip olarak, HUDK'larla ilgili şikâyetlerin öncelikle HUDK'ya yönlendirilmesi esastır. Buna rağmen sonuç elde edilememesi durumunda HAK'a şikâyette bulunulabilir. Bununla beraber, HUDK'nın HAK tarafından belirlenmiş ve kamuoyunun erişimine açılmış helal akreditasyon kurallarını ihlal ettiğine yönelik şikâyetler doğrudan HAK'a iletilebilir.

Şikâyetlerde şu iki husus esastır:

- Şikâyet konusu HUDK işlemlerinin delillere dayalı olması
- Şikâyet konusunun ve bununla alakalı delillerin kuruluşun akredite olduğu kapsamla ilgili olması

Doğrulanamayan bilgilere dayanarak yapılan şikâyetlere istinaden HUDK'ya herhangi bir işlem yapılmaz.

4.7.2. İtirazların Yapılması

İtiraz, yalnızca HAK'ın aldığı AKREDİTASYON KARARINA yapılabilir.

Diğer bir ifadeyle, HAK Yönetim Kurulu'nun aldığı helal akreditasyon kararlarından başka bir husus itiraz konusu olamaz.

HAK'ın aldığı helal akreditasyon kararına karşı yapılacak itiraz, karar bildirim tarihinden itibaren otuz (30) iş günü içerisinde yapılmalıdır.